

MONITOR KOREAŃSKI

GRUDZIEŃ 2017

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

GRUDZIEŃ 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

6 grudnia: decyzja Unii Europejskiej o wpisaniu Korei Południowej na czarną listę rajów podatkowych spotkała się z krytyką Seulu. Minister strategii i finansów Kim Don-yeon ogłosił, że rząd południowokoreański wysłał oficjalny list do Unii Europejskiej, rządząc wyjaśnienie takiej decyzji. Ponadto Seul planuje zakwestionować decyzję UE przy pomocy organizacji międzynarodowej, takiej jak Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Ministrowie finansów państw UE 5 grudnia przyjęli czarną listę państw określanych mianem „rajów podatkowych”. W oświadczeniu Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych umieszczenie Korei Południowej na tej liście zostało uzasadnione posiadaniem szkodliwych preferencyjnych systemów podatkowych.

6 grudnia: budżet na przyszły rok został zatwierdzony przez Zgromadzenie Narodowe. Pomimo bojkotu największej opozycyjnej partii Wolność Korea (LKP) Zgromadzenie Narodowe zatwierdziło rządowy budżet, który ma wynieść ponad 394 miliardy dolarów. Wydatki z budżetu mają pokryć takie reformy jak stworzenie nowych państwowych miejsc pracy, rozszerzenie opieki zdrowotnej oraz wzrost płacy minimalnej. LKP na znak protestu nie uczestniczyła w głosowaniu. Partie opozycyjne nie zgadzały się w szczególności z planem stworzenia nowych miejsc pracy w sektorze publicznym, dlatego rząd musiał zmniejszyć wcześniej proponowaną liczbę stanowisk.

„NOWA ERA” W RELACJACH CHINY-KOREA POŁUDNIOWA?

W Chinach doszło do spotkania prezydentów Moon Jae-ina i Xi Jinpinga. Obie strony wskazały na potrzebę normalizacji dwustronnych stosunków.

8 grudnia: prezydent Moon Jae-in spotkał się z czołowymi przedstawicielami południowkoreańskiego wojska. Podczas spotkania prezydent zapewnił o potrzebie zbudowania silniejszego potencjału militarnego w obliczu zagrożenia ze strony Korei Północnej. Prezydent nadzorował również przygotowania do przekazania kontroli operacyjnej przez wojsko amerykańskie siłom południowkoreańskim. Moon Jae-in oświadczył, że należy skupić się na rozwoju zaawansowanych technologii wojskowych w tym przede wszystkim opartych na współpracy z Waszyngtonem. Było to jedno z postanowień szczytu Moon-Trump, który miał miejsce w listopadzie.

13-16 grudnia: prezydent Moon Jae-in odbył wizytę w Chinach. W trakcie wizyty w Chinach odbył się szczyt Moon-Xi. Prezydent Moon spotkał się także z Koreańczykami mieszkającymi w Chinach oraz wziął udział we wspólnym forum biznesowym i gospodarczym, w którym uczestniczyli także czołowi specjaliści z obu państw. Podczas spotkań ustalono, że Korea Południowa i Chiny rozpoczną negocjację w sprawie rozszerzenia obecnej umowy o wolnym handlu (FTA). W trakcie forum podpisano także szereg porozumień pomiędzy chińskimi i południowkoreańskimi firmami. Głównym tematem szczytu przywódców Chin i Korei Południowej było zażegnanie konfliktu, który spowodowała implementacja systemu antybalistycznego THAAD na terytorium Korei. Obie strony oświadczyły, że nastał czas „nowej ery” w dwustronnych stosunkach i co ma oznaczać koncentrację na współpracy politycznej, gospodarczej, a także w kwestii bezpieczeństwa regionalnego. W kwestii Korei Północnej obaj przywódcy zgodzili się, że nie można dopuścić do wybuchu wojny na Półwyspie Koreańskim i należy rozwiązać problem północnokoreańskich zbrojeń na drodze pokojowych negocjacji. W celu lepszej koordynacji działań ustanowiono „gorącą linię” między stolicami. Prezydent Moon spotkał się także z chińskim premierem Li Keqiangiem, z którym rozmawiał o wznowieniu handlowych relacji gospodarczych.

19 grudnia: kwestia porozumienia w sprawie kobiet-pocieszycielek była głównym tematem spotkania szefów ministerstw spraw zagranicznych Japonii i Korei. Podczas wizyty w Tokio Kang Kyung-wha spotkała się z japońskim ministrem spraw zagranicznych Kono Taro. Obie strony omówiły takie kwestie jak problem północnokoreańskich zbrojeń, współpraca gospodarcza, a także możliwość renegotjacji zawartej w 2015 roku umowy dotyczącej kobiet-pocieszycielek (ofiary zbrodni wojennych). Strona japońska uznaje to porozumienie za ostateczne, natomiast Seul chciałby wprowadzić w nim zmiany po uprzednich konsultacjach z ofiarami przymusowej prostytucji. Ponadto obie strony uznały za konieczne wywierania większej presji na reżim KRLD. Kono Taro zaproponował, aby jak najszybciej zorganizować trójstronny szczyt z Chinami, aby wypracować wspólne stanowisko wobec Korei Północnej. Szefowa południowkoreańskiego MSZ spotkała się także z premierem Abe Shinzo. Japoński premier oświadczył, że należy

stopniowo wdrażać porozumienie z 2015 roku. Strona południowokoreańska wyraziła również nadzieję, że ewentualna renegocjacja porozumienia nie wpłynie na obecne relacje między obydwojma państwami.

19 grudnia: zmiany w południowokoreańskiej polityce zagranicznej zostały zaproponowane przez premiera Lee Nak-yona. Za konieczne uznano zwiększenie zróżnicowania kierunków dyplomacji południowokoreańskiej. Według premiera zbytne opieranie relacji politycznych i gospodarczych na sąsiadujących potęgach (Chinach i Japonii) okazało się ryzykowne. Lee Nak-yn odwołał się do zakazu importu niektórych koreańskich produktów i innych środków „odwetu gospodarczego” wprowadzonych przez Chiny na początku 2017 roku. Premier zaproponował, aby południowokoreańska dyplomacja objęła również państwa rozwijające się, gdyż wiele z nich posiada potencjał do dalszego, szybkiego wzrostu gospodarczego. Dwa dni później premier Lee spotkał się z wietnamskim ministrem spraw zagranicznych Pham Binh Minhem. Podczas spotkania Lee oświadczył, że Wietnam posiada duży potencjał gospodarczy co powinno zostać wykorzystane przez obie strony. Premier wyraził nadzieję, że południowokoreański rząd i firmy będą mogły przyczynić się do tego rozwoju.

20 grudnia: kryptowaluta wzbudziła niepokój rządu. Dzień po ataku hakerskim na wirtualny kantor YouBit zajmujący się wymianą kryptowaluty, Komisja ds. Uczciwego Handlu rozpoczęła inspekcję, która ma wykazać czy transakcje kryptowaluty nie naruszają praw konsumenckich. Zbadane mają zostać również zabezpieczenia działających na terenie Korei Południowej firm zajmujących się wymianą kryptowaluty. W inspekcję zaangażowane est również Ministerstwo Nauki i Technologii Infromacyjno-Komunikacyjnych (ICT). Innym powodem, dla którego rząd południowokoreański postanowił szczegółowo monitorować wszelkie działania związane z kryptowalutami są doniesienia, że za atakami hakerskimi stała Korea Północna. Ministerstwo ds. Zjednoczenia poinformowało, że szczegółowo monitoruje każde działanie Korei Północnej związane z tym rynkiem.

27 grudnia: umowa dotycząca kobiet-pocieszycielek została zawieszona przez południowokoreański rząd. Południowokoreańskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało o zawieszeniu porozumienia podpisanego z Japonią w 2015 roku przez Park Geun-hye. Według wyników dochodzenia specjalnej grupy zadaniowej powołanej przez ministerstwo opinie ofiar zbrodni wojennej w postaci przymusowej prostytutki nie zostały wzięte pod uwagę przez rząd Park Geun-hye. Poprzednia administracja została także oskarżona o prowadzenie „zakulisowych negocjacji” z Japonią, co jest niezgodne z demokratycznymi procedurami. Z tych powodów obecny rząd postanowił zawiesić obecną umowę i rozpocząć konsultacje z koreańskimi obywatelami oraz bezpośrednio z ofiarami. Prezydent Moon Jae-in już w pierwszej rozmowie telefonicznej po objęciu urzędu z premierem Abe Shinzo

poinformował stronę japońską, że większość Koreańczyków nie zgadza się z porozumieniem i należy renegotjować ww. porozumienie. Minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha oświadczyła, że kwestie historyczne nie będą wpływały na bieżącą politykę. Słowa minister spraw zagranicznych są odzwierciedleniem południowokoreańskiej dwutorowej polityki wobec Japonii, która zakłada rozdzielenie sentymentów historycznych od obecnej współpracy politycznej, ekonomicznej czy w zakresie bezpieczeństwa.

29 grudnia: prezydent Moon Jae-in ułaskawia prawie 6,5 tysięcy osób. Minister Sprawiedliwości Park Sang-ki ogłosił listę osób ułaskawionych przez prezydenta. Wśród ułaskawionych osób znalazło się 25 osób skazanych za starcia z policją w czasie protestów w 2009 roku w Seulu. Jedynym politykiem, który został ułaskawiony był Chung Bong-ju, który został skazany za wniesienie uznanych za fałszywe zarzutów przeciwko Lee Myung-bakowi przed wyborami prezydenckimi w 2007 roku. Prezydent Moon wyłączył natomiast z listy osoby, które otrzymały ułaskawienie: biznesmenów i urzędników państwowych skazanych za korupcję.

31 grudnia: czy dojdzie do połączenia partii opozycyjnych? Przewodniczący Partii Ludowej Ahn Cheol-soo zdobył wystarczającą liczbę głosów, aby poprzeć połączenie z konserwatywną Partią Bareun. Decyzja przewodniczącego o połączeniu obu partii doprowadziła jednak do podziałów wewnątrz Partii Ludowej. Ahn argumentował, że połączenie obu partii jest niezbędne w nadchodzących wyborach lokalnych. Według specjalistów bez połączenia Partia Ludowa prawdopodobnie zniknie niedługo ze sceny politycznej, a Partia Bareun zostanie wchłonięta przez największą partię opozycyjną (LKP).

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

4 grudnia: w Seulu został otwarty konsulat honorowy Słowacji. Z okazji otwarcia konsulatu zorganizowano przyjęcie, które było także okazją inaguracji nowego słowackiego konsula honorowego Gum Nanse. Ambasador Słowacji Milan Lajčiak podczas ceremonii otwarcia oświadczył, że przed konsulem honorowym stoi ważne zadanie zwiększenia świadomości na temat Słowacji wśród Koreańczyków, a także rozszerzenie sieci kontaktów i wzmocnienie więzi między obywatelami obydwu państw. Otwarcie nowego konsulatu w Seulu zbiegło się z 25. rocznicą ustanowienia relacji dyplomatycznych między obydwojoma państwami. Strona słowacka przyznała, że Korea Południowa jest jednym z jej najważniejszych inwestorów i partnerów biznesowych. Oprócz konsulatu w Seulu, Słowacja posiada podobną placówkę dyplomatyczną w Busan.

4 grudnia: południowokoreański ambasador Shin Bu-nam został nagrodzony przez Bułgarską Izbę Handlową. Południowokoreański dyplomata został uhonorowany nagrodą uznania dla ambasadora. Coroczne wydarzenie organizowane jest przez Bułgarską Izbę Handlową. Ambasador Shin odebrał wyróżnienie od prezesa organizacji Tsvetana Simoeonowa. Każdego roku Bułgarska Izba Handlowa wybiera jednego ambasadora, który najbardziej przyczynił się do zwiększenia aktywności biznesowej między państwami.

5 grudnia: w siedzibie Hyundai w Bułgarii zostało zorganizowane coroczne południowokoreańsko-bułgarskie spotkanie biznesowe. Podczas wydarzenia odbyło się coroczne generalne spotkanie Bułgarskiej Izby Handlowej z Republiką Korei, reprezentowaną przez ambasadora Shin Bu-nama. Obie strony ogłosiły, że w tym roku udało się zacieśnić współpracę między kręgami biznesowymi, kulturowymi i edukacyjnymi obydwu państw. Było to możliwe dzięki wsparciu rządów Korei i Bułgarii. Ambasador Shin wyraził nadzieję na dalsze pogłębianie relacji biznesowych i kulturowych między obydwoma państwami. Podczas przyjęcia ambasador Shin został uhonorowany pamiątkowym zegarkiem za wkład w rozwój dwustronnych relacji. Ponadto Shin został wybrany pierwszym honorowym przewodniczącym Izby Handlowej.

4-5 grudnia: południowokoreańska delegacja została przyjęta w Serbii. Delegacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Ziemi, Infrastruktury i Transportu, na czele której stanął wiceminister spraw zagranicznych Cho Hyun, spotkała się z przedstawicielami serbskiego rządu. Wśród osób, z którymi spotkała się delegacja znalazł się prezydent Serbii Aleksandar Vučić, premier Ana Brnabić, minister spraw zagranicznych Ivica Dacic oraz jego zastępca Nemanja Stevanovic. Delegacja południowokoreańska odwiedziła Serbię, aby promować współpracę polityczną, gospodarczą oraz kulturową. Cho Hyun przekazał stronie serbskiej list intencyjny prezydenta Moon Jae-ina, wyrażający chęć rozszerzenia współpracy między obydwoma państwami. W odpowiedzi prezydent Vučić podkreślił, że Korea Południowa stanowi wzór do naśladowania, jak przeprowadzać reformy gospodarcze, a koreańskie firmy przyczyniają się do tworzenia w Serbii nowych miejsc pracy i pobudzania gospodarki. Obie strony zgodziły się w sprawach dalszej promocji współpracy w sektorze transportu lotniczego oraz wzajemnych inwestycji. Podczas spotkania z ministrem spraw zagranicznych Cho Hyun poruszył problem północnokoreańskich zbrojeń. Obie strony omówiły możliwości współpracy w rozwiązaniu problemu koreańskiego. Podczas spotkania dyskutowano także na temat przypadającej na 2019 rok 30. rocznicy ustanowienia relacji dyplomatycznych. Obie strony wyraziły potrzebę zwiększenia ilości spotkań wysokiego szczebla. W przeciągu najbliższych dwóch lat obie strony chciałyby zwiększyć również współpracę gospodarczą, w tym zakres inwestycji południowokoreańskich firm w Serbii.

5 grudnia: ambasador Moon Seung-hyun otworzył kwartalne spotkanie Rady ds. Wsparcia Przedsiębiorstw w Czechach. Ambasador spotkał się z przedstawicielami południowokoreańskich firm tworzących Radę ds. Wsparcia Przedsiębiorstw. Podczas spotkania podjęto decyzję o ściślejszej współpracy rady z ambasadą, aby wypracować wspólne stanowisko koreańskich firm działających w Czechach.

7 grudnia: 3. Forum Koreańsko-Czeskiej Przyszłości zostało zorganizowane w Pradze. Po raz trzeci odbyło się koreańsko-czeskie forum dotyczące kierunku przyszłej współpracy. Podczas wydarzenia spotkali się przedstawiciele organizacji pozarządowych obu państw, a także ambasador południowokoreański w Czechach Moon Seung-hyun. Uczestnicy forum spotkali się także z przewodniczącym czeskiego senatu Milanem Štěchem, aby wymienić opinie na temat relacji pomiędzy obydwojoma państwami.

19 grudnia: Polska decyduje się odesłać północnokoreańskich robotników do ich kraju. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało, że obywatele północnokoreańscy usankcjonowani przez Pjongjang do pracy za granicą nie otrzymają już pozwolenia na pracę oraz zgody na tymczasowy pobyt na terytorium Polski. Do końca 2019 roku ponad połowa północnokoreańskich robotników przebywających obecnie w Polsce ma być odesłana do swojego kraju. Przyjmowanie północnokoreańskich robotników jest obecnie uznawane za naruszenie rezolucji przyjętych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ. Amerykański Departament Stanu już wcześniej zwrócił uwagę, że Polska jest jednym z nielicznych państw Unii Europejskiej, które zezwala na pobyt i pracę Koreańczyków wysłanych przez Pjongjang. **31 grudnia** amerykańskie media donosiły, że Polska nadal udziela zezwoleń na pracę robotnikom z Korei Północnej. Według „The New York Times” pomimo starań rządu proceder ten istnieje ze względu na brak koordynacji między państwowymi agencjami i samorządami lokalnymi, które wydają zezwolenia na pracę. Według szacunków mediów w 2017 roku wydano 124 nowe zezwolenia, a w Polsce przebywa obecnie około 450 obywateli północnokoreańskich.

20 grudnia: południowokoreańskie Centrum Informacyjne zostało otwarte w Serbii. Centrum Informacyjne (IAC) jest globalną inicjatywą rządu południowokoreańskiego, która ma na celu zmniejszanie różnic w dostępie do technologii cyfrowych w państwach rozwijających się. Inicjatywa ta jest kierowana przez Państwową Agencję ds. Społeczeństwa Informacyjnego (NIA) w Korei. W otwarciu IAC w Serbii udział wzięli minister administracji państwowej i samorządu lokalnego Branko Ruzic, dyrektor NIA Seo Byung-joo oraz przedstawiciel Ministerstwa Nauki i Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych Choi Moon-ki. Centrum IAC w Serbii będzie prowadzić szkolenia dla urzędników w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Z usług centrum korzystać będą mogli

również firmy, organizacje pozarządowe czy zwykli obywatele. Rząd serbski zapewnił budynek dla centrum, natomiast strona południowokoreańska sprzęt oraz oprogramowanie. Projekt budowy centrum IAC był realizacją podpisanego w lipcu porozumienia między koreańską agencją NIA oraz serbskim Ministerstwem Administracji Państwowej i Samorządu Lokalnego.

20 grudnia: ambasador Rumunii odwiedził południowokoreańskie liceum w ramach projektu „Unia Europejska idzie do szkoły”. Ambasada Rumunii w Seulu zakończyła udział w programie Delegacji Unii Europejskiej do Republiki Korei na rok 2017 wykładem w żeńskim liceum przy Uniwersytecie Dongguk. Podczas wykładu ambasador zaprezentował nie tylko informacje o formowaniu się Unii Europejskiej, ale także opowiedział o możliwościach wyjazdu do państw członkowskich UE w ramach wymiany studenckiej. Ambasador wykorzystał tę okazję również do szerzenia informacji na temat kultury i historii Rumunii.

21 grudnia: południowokoreański ambasador Lim Kyung-hyung został nagrodzony Krzyżem Zasługi Republiki Węgierskiej. Ambasador Lim został uhonorowany odznaczeniem za zasługi dla rozwoju dwustronnych relacji koreańsko-węgierskich. W ceremonii wręczenia odznaczenia uczestniczyli przedstawiciele węgierskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Handlu, w tym wiceminister Levente Magyar. Wśród zasług ambasadora wymieniono m.in.: budowę fabryki baterii elektrycznych firmy Samsung czy rozszerzenie relacji dyplomatycznych poprzez otwarcie węgierskiego konsulatu honorowego w Busan w 2016 roku.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

10 grudnia: wizyta Kim Jong-una na górze Pektu-san wzbudziła spekulacje w Korei Południowej. Północnokoreański przywódca odwiedził najwyższą górę w kraju. Pektu-san pełni ważną rolę w propagandzie północnokoreańskiej i rzadkie wizyty przywódców na jej szczycie nie są przypadkowe. Analitycy południowokoreańscy spekulują, że wizyta Kim Jong-una na górze może być polityczną wiadomością. Część specjalistów uważa, że może ona zwiastować kolejne czystki w północnokoreańskim rządzie. Podobna wizyta miała miejsce w 2013 roku, tuż przed tym jak Kim Jong-un podjął decyzję o egzekucji swojego wujka i czołowego polityka północnokoreańskiego Jang-Song-thaeka.

11 grudnia: kolejne północnokoreańskie firmy objęte sankcjami. Korea Południowa rozszerzyła listę podmiotów objętych sankcjami. 20 firm oraz 12 obywateli KRLD znalazło się na czarnej liście. Sankcje te mają odciąć dostęp Pjongjangu do zagranicznych funduszy. Według południowokoreańskiego MSZ nowe

sankcje zniechęcają obywateli południowokoreańskich do prowadzenia nielegalnych transakcji handlowych z Koreą Północną.

11 grudnia: południowokoreańskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wskazuje na potrzebę wypracowania efektywnej komunikacji z Pjongjangiem.

Minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha zwróciła uwagę na potrzebę utworzenia efektywnego kanału komunikacyjnego z Koreą Północną. Zdaniem MSZ, efektywna komunikacja pozwoliłaby Seulowi na pełnienie roli pośrednika między społecznością międzynarodową i Pjongjangiem w rozmowach na temat denuklearyzacji. Korea Południowa liczy również, że nawiązanie kontaktu z Koreą Północną przyczyni się do wznowienia spotkań rodzin rozdzielonych w wyniku podziału Półwyspu Koreańskiego, a także umożliwi otwarcie gorącej linii między władzami wojskowymi obu państw. Jednocześnie Kang Kyung-wha podczas konferencji na temat denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego, zorganizowanej przez Instytut Spraw Zagranicznych i Bezpieczeństwa Narodowego (IFANS), podkreśliła, że podstawę południowokoreańskiej polityki względem Korei Północnej stanowi sojusz militarny ze Stanami Zjednoczonymi.

11 grudnia: problem koreański tematem spotkania Specjalnego Sprawozdawcy ONZ z południowokoreańskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Tomás Ojea Quintana, Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. praw człowieka w Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, został przyjęty w Seulu przez wiceministra spraw zagranicznych Cho Hyuna. Obie strony omówiły możliwości zacieśnienia współpracy w zakresie monitorowania i chronienia praw człowieka w Korei Północnej. Wiceminister Cho docenił także starania Quintany na rzecz balansowania polityki presji i zaangażowania wobec Korei Północnej. Korea Południowa popiera równowagę wywierania nacisku za pomocą sankcji poprzez poszukiwanie drogi dialogu i angażowania KRLD w działania ONZ w kwestiach humanitarnych. Quintana docenił natomiast decyzję rządu południowokoreańskiego o udzieleniu pomocy humanitarnej Korei Północnej z pomocą agencji ONZ. Jednocześnie Specjalny Sprawozdawca potępił decyzję Seulu o ujawnieniu stanu zdrowia północnokoreańskiego żołnierza, który w zeszłym miesiącu zbiegł do Korei Południowej.

11-12 grudnia: Korea Południowa, Stany Zjednoczone i Japonia przeprowadzają trójstronne manewry wojskowe.

Manewry miały na celu ćwiczenie wykrywania północnokoreańskich pocisków raketowych. Stany Zjednoczone i Japonia uzasadniły potrzebę wspólnych manewrów doniesieniami na temat możliwości przeprowadzenia przez Koreę Północną testów pocisków wystrzeliwanych z łodzi podwodnych w niedalekiej przyszłości.

20 grudnia: decyzja o zawieszeniu amerykańsko-południowokoreańskich manewrów wojskowych może zostać odwołana w obliczu

północnokoreańskich prowokacji. Błękitny Dom poinformował, że jakiegokolwiek działanie prowokacyjne ze strony północnokoreańskiej przed Zimowymi Igrzyskami Olimpijskimi wpłynie na decyzję Seulu i Waszyngtonu o wznowieniu wspólnych manewrów wojskowych. Przesunięcie corocznych ćwiczeń wojskowych na okres po igrzyskach jest inicjatywą południowokoreańską. Rząd Moon Jae-ina chce w ten sposób zmniejszyć napięcie na Półwyspie Koreańskim.

21 grudnia: kolejny północnokoreański żołnierz zbiega do Korei Południowej. Strona południowokoreańska poinformowała o przyjęciu północnokoreańskiego żołnierza, który dotarł do posterunku strażniczego na granicy między obiema Koreami. Według południowokoreańskich służb wojskowych podczas tej ucieczki nie doszło do wymiany ognia, choć żołnierze południowokoreańscy oddali kilka strzałów ostrzegawczych, gdy strażnicy północnokoreańscy zbliżyli się do Wojskowej Linii Demarkacyjnej (MDL), szukając zbiega. Strona południowokoreańska poinformowała również, że incydent nie wywołał żadnych niecodziennych ruchów ze strony Korei Północnej.

22 grudnia: wzrasta pozycja młodszej siostry Kim Jong-una. Kim Yo-jong, młodsza siostra przywódcy Korei Północnej, była widziana w pierwszym rzędzie podczas 5. Zjazdu Koreańskiej Partii Pracy. Kim siedziała obok czołowych polityków północnokoreańskich, jak Choe Ryong-hae, Oh Su-yong i Pak Tae-song.

22 grudnia: nowe sankcje wobec Korei Północnej zostały jednogłośnie przyjęte przez Radę Bezpieczeństwa ONZ. Nowa rezolucja zwiększa restrykcje dotyczące importu paliw. Została ona uchwalona w odpowiedzi na przeprowadzony 29 listopada przez Pjongjang test rakiety balistycznej o zasięgu międzykontynentalnym. Według południowokoreańskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych nowa rezolucja może zmniejszyć dochód Korei Północnej z eksportu o 250 milionów dolarów. Nowe sankcje zabraniają państw członkowskim ONZ importowania północnokoreańskich produktów spożywczych i rolnych, maszyn, sprzętu elektrycznego, minerałów, drewna czy okrętów. Rezolucja nakazuje również odesłanie do kraju wszystkich północnokoreańskich pracowników zatrudnionych w takich państwach jak Chiny czy Rosja. Korea Północna nazwała nowe sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ „aktem wojny”.

26 grudnia: czy Igrzyska Olimpijskie przyczynią się do denuklearyzacji Korei Północnej? Południowokoreańska minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha wyraziła nadzieję, że igrzyska w Pjongczangu będą okazją do rozpoczęcia procesu denuklearyzacji Korei Północnej. Jednocześnie minister przyznała, że Korea Południowa pozostaje w stanie zwiększonej czujności wobec możliwości przeprowadzenia przez Pjongjang kolejnych testów raketowych lub jądrowych na początku przyszłego roku. Strona południowokoreańska nadal pozostaje otwarta na udział Korei Północnej w Igrzyskach Olimpijskich. Według południowokoreańskiego

MSZ należy również bacznie przyjrzeć się noworocznemu przemówieniu Kim Jong-una, które może zwiastować zmianę w stanowisku północnokoreańskim. Kang oświadczyła, że Korea Południowa jest przygotowana zarówno na kolejne prowokacje północnokoreańskie, jak i na chęć rozpoczęcia pokojowych negocjacji.

26 grudnia: wszystkie zagraniczne wpływy kulturowe mają zniknąć z Korei Północnej. Według Koreańskiej Centralnej Agencji Prasowej (KCNA) Kim Jong-un zarządził „wykorzenie wszelkich niesocjalistycznych zjawisk” podczas 5. Zjazdu Partii Pracy Korei. Południowokoreańskie media donoszą, że „zjawiska”, o których mówił Kim to szerzenie się południowokoreańskiej kultury popularnej w Korei Północnej. Wielu uciekinierów z Korei Północnej potwierdziło przypuszczenia, że południowokoreańskie seriale telewizyjne i muzyka są przemycane z Chin i dostęp do nich mają zarówno wysocy rangą urzędnicy, jak i zwykli obywatele.

28 grudnia: Ministerstwo ds. Zjednoczenia opublikowało część raportu specjalnego komitetu badającego zamknięcie Obszaru Przemysłowego Kaesong. Według ministerstwa decyzja Park Geun-hye o zamknięciu obszaru przemysłowego w 2016 roku zapadła bez żadnych konsultacji. Śledztwo specjalnego komitetu wykazało, że Park wydała rozkaz zamknięcia obszaru dwa dni przed posiedzeniem Rady Bezpieczeństwa Narodowego, która oficjalnie miała podjąć tę decyzję. Pojawiły się również niepotwierdzone doniesienia o tym, że Park podjęła decyzję o zamknięciu Kaesong za namową Choi Soon-sil, kluczowej postaci w skandalu korupcyjnym z udziałem byłej prezydent. Ministerstwo ds. Zjednoczenia postulowało rozpoczęcie rządowej dyskusji na temat możliwości ponownego otwarcia obszaru, jednak Błękitny Dom odrzucił tę prośbę

KOMENTARZ

1. W grudniu prezydent i premier zaprezentowali dwie różne wizje polityki zagranicznej. Prezydent Moon Jae-in oraz rządząca Partia Demokratyczna chcą poprawy relacji z mocarstwami regionalnymi. Rząd poprzez intensyfikację spotkań ministerialnych i przywódców państwowych pragnie zwiększyć dynamikę współpracy z Rosją oraz naprawić relacje z Chinami i Japonią. W grudniu miał miejsce szczyt Moon-Xi, który poprzedzony był dojściem do porozumienia między Seulem i Pekinem, co do potrzeby normalizacji dwustronnych stosunków. W Chinach prezydent Moon uczestniczył również w koreańsko-chińskim forum biznesowym, na którym oświadczył, że należy rozszerzyć zakres umowy o wolnym handlu o nowe sektory. Stronie południowokoreańskiej przede wszystkim zależało na powrocie do dobrych stosunków gospodarczych, jednak Chiny to nie tylko partner gospodarczy, ale także sojusznik, który mógłby pomóc rozwiązać problem północnokoreańskich

zbrojeń. Seulowi zależało na poprawie relacji z Pekinem ze względów bezpieczeństwa. Obie strony opowiedziały się za pokojowym rozwiązaniem, a metoda wywierania nacisku na Pjongjang może sprawdzić się jedynie przy współdziałaniu Chin i Rosji. W tym miesiącu Choo Mi-ae, przewodnicząca Partii Demokratycznej, prowadziła rozmowy z przedstawicielami rosyjskiego rządu. Choo spotkała się z przewodniczącym Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej Wiaczesławem Wołodinem oraz politykami największej partii w kraju: Zjednoczonej Rosji. Głównymi tematami tych spotkań również było bezpieczeństwo i gospodarka. Strona południowokoreańska wyraziła nadzieję na rozpoczęcie negocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu z Eurazjatycką Unią Ekonomiczną (Rosja, Armenia, Białoruś, Kazachstan i Kirgistan). Choo przekonywała stronę rosyjską, że bliskie relacje obu państw mogą pozytywnie wpłynąć na rozwiązanie kwestii północnokoreańskich zbrojeń. Trzecim partnerem nowej polityki zagranicznej ma być Japonia. W grudniu minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha spotkała się ze swoim odpowiednikiem Kono Taro oraz premierem Abe Shinzo, aby przekonywać stronę japońską o tym, że ewentualne renegecje umowy w sprawie tzw. kobiet-pocieszycielek nie powinny wpływać negatywnie na stosunki polityczne i gospodarcze. Administracja Moon Jae-ina w swojej polityce zagranicznej odwołała się do „zbalansowanej dyplomacji” zaproponowanej przez byłego prezydenta Roh Moo-hyuna. Odnosi się ona do zbalansowania relacji ze Stanami Zjednoczonymi poprzez większą współpracę z sąsiednimi państwami. Premier Lee Nak-yeon dostrzegł jednak zagrożenie w takiej polityce. Jego zdaniem zbytne oparcie polityki zagranicznej i gospodarki na sąsiadujących potęgach już okazało się ryzykowne (czego dowodem był bojkot południowokoreańskiej gospodarki przez Chiny). Premier Lee zaproponował, aby zróżnicować partnerów Republiki Korei poprzez zwiększenie współpracy z państwami rozwijającymi się. Jako sukces takiej polityki wskazywane są relacje z Wietnamem. W przeciągu 25. lat od nawiązania relacji dyplomatycznych Korea Południowa stała się jednym z głównych partnerów handlowych Wietnamu.

2. Korea Południowa wyraziła chęć zwiększenia współpracy z Serbią. W 2019 roku przypada 30. rocznica ustanowienia stosunków dyplomatycznych między Serbią i Koreą Południową. Do tego czasu strona południowokoreańska chciałaby zwiększyć dynamikę współpracy z Belgradem. W tym miesiącu południowokoreańska delegacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Ziemi, Infrastruktury i Transportu spotkała się z czołowymi przedstawicielami serbskiego rządu. Głównym polem współpracy między obydwojoma państwami ma być gospodarka i innowacje. Strona serbska liczy na południowokoreańskie inwestycje, które przyczynią się do pobudzenia gospodarki i stworzenia nowych miejsc pracy. Korea Południowa, znana z bycia liderem w sektorze innowacji i ICT, jest pożądanym partnerem dla państw, które chcą rozwijać te sektory. Otwarcie Centrum Informacyjnego w Serbii miało na celu zwiększenie

dostępu tego państwa do technologii cyfrowych. Z usług instytucji będą mogli skorzystać serbscy urzędnicy, by podnieść swoje kwalifikacje w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych.

3. Polska została wskazana jako jedno z państw, które pomimo postanowień Rady Bezpieczeństwa ONZ zezwala na pracę północnokoreańskim robotnikom. Rada Bezpieczeństwa ONZ postanowiła, że usankcjonowani przez Pjongjang pracownicy powinni zostać wydalenii z państw zezwalającym im na pracę. Postanowienie to dotyczy głównie Chin i Rosji, jednak Stany Zjednoczone wskazują, że problem ten występuje również w Polsce. Zatrudnianie pracowników z Korei Północnej budzi kontrowersje, ponieważ część zarobionych przez nich pieniędzy jest zabierana przez pracowników ambasady na specjalny fundusz kierownictwa politycznego w Pjongjangu. Według polskiego Inspektoratu Pracy około 450 Koreańczyków nadal przebywa w kraju. Sytuacja ta ma się zmienić od nowego roku. Od stycznia ma zacząć obowiązywać nowe prawo, zabraniające samorządom lokalnym wydawania zezwoleń na pracę obywatelom północnokoreańskim. Od dwóch lat stopniowo zmniejszała się liczba robotników z Korei Północnej, ponieważ polskie władze podjęły decyzję o nieprzedłużaniu im wygasających wiz.

4. Przesunięcie corocznych wspólnych amerykańsko-południowokoreańskich manewrów wojskowych może być punktem zwrotnym w kryzysie koreańskim. Aby zminimalizować ryzyko północnokoreańskich prowokacji w czasie Igrzysk Olimpijskich, rząd południowokoreański podjął decyzję o przesunięciu wspólnych manewrów ze Stanami Zjednoczonymi. Jeśli Korea Północna rzeczywiście zdecyduje się na zaniechanie prób jądorwych i raketowych na czas trwania Igrzysk, powstaną warunki, w których będzie można rozpocząć negocjacje. Korea Południowa nie zaprzestała również działań mających skłonić KRLD do przystąpienia do najważniejszych zimowych zawodów sportowych. Seul jednocześnie ostrzegł, że jakiegokolwiek prowokacje, spowodują jeszcze większą eskalację konfliktu. Z tego względu nadchodzące Igrzyska Olimpijskie są zarówno szansą, jak i zagrożeniem dla bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

